

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. september 2020
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Tarek Ziad Hussein
Sagsnr.: 2020-0030-4638
Dok.: 1601933

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1711 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. august 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

William Lindsay-Poulsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1711 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil en ansat i Politiets Efterretningstjeneste, der giver oplysninger om sin mistanke om alvorlige brud på reglerne til Tilsynet med Efterretningstjenesterne, kunne straffes for brud på tavshedspligten, og kan det i den forbindelse have betydning, om mistanken om regelbrud viser sig at være berettiget eller ej?”

Svar:

1. Efter straffelovens § 152, stk. 1, kan den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Strafansvaret er betinget af, at overtrædelsen af bestemmelsen er begået forsætligt.

Efter straffelovens § 152, stk. 3, er en oplysning fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesse. Straffeloven indeholder ikke en nærmere angivelse af, hvilke offentlige eller private interesser der – i tilfælde hvor tavshedspligten ikke er gjort til genstand for særregulering – kan føre til, at en oplysning må anses for at være fortrolig, hvorfor den nærmere afgrænsning i væsentlig grad må bero på normer uden for straffeloven.

Blandt disse normer er bestemmelsen i forvaltningslovens § 27, hvor der er foretaget en opregning af de fleste af de hensyn, der efter en konkret vurdering kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt.

2. Efter straffelovens § 152 e omfatter strafansvaret efter straffelovens § 152, stk. 1, ikke tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen (nr. 1) eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv (nr. 2). Bestemmelsen giver ikke nogen udtømmende opregning af de tilfælde, hvor videregivelse mv. er berettiget.

Der findes ikke herudover regler i straffeloven, der fastslår, hvornår en videregivelse af fortrolige oplysninger generelt kan være berettiget.

Hvor spørgsmålet ikke er reguleret ved særlig lov, må det ved en vurdering af, om videregivelsen er uberettiget efter straffelovens § 152 bl.a. indgå, om

videregivelsen reelt har karakter af offentliggørelse af oplysningerne til en ubestemt kreds af personer, og om det i givet fald således er uden for forvaltningsmyndighedens kontrol, hvem der modtager oplysningerne, jf. betænkning 1516/2010 om offentlige myndigheders offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser m.v., side 19. Forbeholdet om »uberettiget« sigter på den baggrund navnlig til situationer, hvor en videregivelse sker til en snævrere kreds under særligt legitimerende omstændigheder. Af samme grund må det indgå i berettigelsesvurderingen, om også modtagerne af oplysningerne er underlagt tavshedspligt med hensyn til de pågældende oplysninger, jf. Niels Fenger, Forvaltningsloven med kommentarer (2013), side 738f.

3. Særligt hvad angår klassificerede oplysninger, er disse omfattet af cirkulære nr. 10338 af 17. december 2014 om sikkerhedsbeskyttelse af informationer af fælles interesse for landene i NATO eller EU, andre klassificerede informationer samt informationer af sikkerhedsmæssig beskyttelsesinteresse i øvrigt (sikkerhedscirkulæret).

Efter sikkerhedscirkulæret skal oplysninger, som ikke må offentliggøres eller komme til uvedkommendes kendskab, eller som ved videregivelse uden bemyndigelse ville kunne forvolde Danmark eller landene i NATO eller EU skade, alvorlig skade eller overordentlig alvorlig skade, klassificeres. Disse oplysninger klassificeres som henholdsvis TIL TJENESTEBRUG, FORTROLIGT, HEMMELIGT og YDERST HEMMELIGT.

Indsigt i klassificerede informationer må kun gives personer, for hvem sådan indsigt er tjenstligt nødvendig (»Need to Know-princippet«), og kun til personer, som er sikkerhedsgodkendt til at behandle informationer af den pågældende klassifikationsgrad.

Modtageren af klassificerede informationer må ikke nedklassificere eller afklassificere informationerne uden udstederens forudgående skriftlige samtykke, anvende informationerne til andre formål end dem, der eventuelt er fastsat af udstederen, eller videregive informationerne uden forudgående samtykke fra udstederen.

Oplysninger, der er klassificerede, vil i reglen også være fortrolige efter straffelovens § 152. Om en videregivelse af sådanne oplysninger er berettiget, vil derfor i mangel af særlige regler bero på en konkret vurdering, der bl.a. inddrager de ovenstående forhold. Det bemærkes dog, at klassificerede oplysninger ikke alene i kraft af klassifikationen bliver fortrolige efter straffelovens § 152.